

CODUL ETIC ȘI REGULILE DE CONDUITĂ ALE FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN CADRUL D.S.V.S.A ARGEȘ

DIRECȚIA SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR ARGEȘ

**CODUL ETIC ȘI REGULILE DE CONDUITĂ ALE
FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN CADRUL D.S.V.S.A. ARGEȘ**

INTRODUCERE

Etica (din greacă *ēthos* = datină, obicei) este una dintre principalele ramuri ale filosofiei care se ocupă cu studiul teoretic al valorilor și al condiției umane, din perspectiva principiilor morale și cu rolul acestora în viața socială. Etica stabilește obligațiile sau datoriiile pe care oamenii le au față de ei însăși, ca indivizi, și față de ceilalți, în societate, și încearcă să livreze răspunsuri la întrebări precum: *ce este binele, ce este răul?, cum trebuie să ne comportăm?*

Etica aplicată în administrația publică se ocupă cu etica adresată celor care lucrează în sectorul public, având ca punct focal publicul pe care îl deservesc. Aceasta are ca scop ghidarea nu doar a unui comportament adecvat și decent al individului, dar și al entității publice, raportat la un set de valori precum cinstea, onestitatea, integritatea, transparența, atenția către binele comun, dar și la un set normativ: legi, reguli, regulamente, coduri de conduită/etice, standarde de calitate, evaluări ale personalului, dar și ale serviciilor prestate.

Etica are o importanță cu atât mai mare în sectorul public, având în vedere rolul administrației publice în a crea valoare și bunăstare publică, în a gestiona bani și bunuri, cu efecte considerabile în viața oamenilor. Administrația publică este singurul furnizor al multor servicii vitale din viața comunității, iar în virtutea acestei funcții, administrația publică trebuie să dea dovadă de capacitatea de a gestiona aceste resurse, astfel încât să genereze bunăstare comunității, dar și acces egal și tratament egal al cetățenilor la acestea.

Recomandarea OECD privind integritatea publică definește integritatea publică ca referindu-se la alinierea consecventă și aderarea la valori etice, principii și norme comune pentru menținerea și prioritizarea interesului public față de interesele private din sectorul public. Cu alte cuvinte, individul în exercitarea funcției sale publice, precum și entitatea publică în oferirea serviciilor se comportă onest, incoruptibil, imparțial, corect, echitabil, responsabil.

Adoptarea unor norme etice oferă repere și ghidează conduită angajaților din administrația publică, astfel încât să răspundă într-o manieră corectă nevoilor cetățenilor, câștigând astfel încrederea acestora.

Cultura etică poate fi definită ca modul în care o organizație acționează în conformitate cu valorile sale și modul în care promovează aceste valori, atât în interiorul acesteia, cât și în exteriorul ei. O entitate publică care adoptă o cultură etică arată angajaților, actorilor interesați, cetățenilor că valorizează ceea ce este bine și își motivează angajații să acționeze ca atare.

Prevenirea coruptiei și imbunatatirea managementului serviciului public sunt principalul scop al promovării unor standarde etice pentru funcționarii publici.

Codul internațional de conduită pentru funcționarii publici adoptat prin Rezoluția 51/59 Actiune împotriva coruptiei a Adunării Generale ONU din 12 decembrie 1996 este recomandat statelor membre ca un instrument de îndrumare a eforturilor lor împotriva coruptiei. El prevede principii (integritate, imparțialitate, echitate, nediscriminare, etc.) și reguli generale privind conflictul de interes și descalificarea, declararea averii, acceptarea cadourilor sau a altor favoruri, informația confidențială și activitatea politică.

Multe guverne au revizuit politicile lor privind conduită etica în serviciul public, fiind preocupate atât de agravarea problemei coruptiei cat și de declinul încrederii în administrația publică. În vederea asistării acestor guverne, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a dezvoltat un set de principii pentru a ajuta țările să analizeze instituțiile, sistemele și mecanismele lor de promovare a eticii în serviciul public.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică recomandă statelor membre să asigure instituții funcționabile și sisteme de promovare a conduită etica în serviciul public. Principiile identifică funcții de îndrumare, management și control, în baza cărora sunt verificate sistemele de management al eticii publice. Aceste principii reflectă experiența țărilor OCDE și părerile vis-a-vis de managementul stabil al eticii. Principiile au menirea unui instrument necesar țărilor pentru adaptarea la condițiile naționale. Ele nu sunt suficiente prin ele încă, ele trebuie privite ca o cale de integrare în mediul mai larg al managementului public.

Recomandarea nr. R (2000) 10 privind codurile de conduită pentru funcționarii publici a Comitetului de Ministri al Consiliului European din 11 mai 2000 prevede că ridicarea valorilor etice sunt mijloace importante pentru prevenirea coruptiei. Guvernele statelor membre trebuie să promoveze, sub rezerva legislației naționale și a principiilor administrației publice, adoptarea codurilor naționale de conduită pentru funcționarii publici bazate prin aceasta Recomandare. Grupul de State contra Coruptiei (GRECO) monitorizează implementarea acestei Recomandări.

Uniunea Europeană, de asemenea, atribuie o mare atenție luptei împotriva corupției și instituirii unor mecanisme de administrare eficientă și etică a serviciului public. Îar Compactul Inițiativei Anti-Corupție a Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud Est prevede explicit angajamentul promovării bunei guvernări și a administrațiilor publice de încredere, în special promovarea implementării recomandărilor privind etica serviciului public și codurile de conduită.

Una din condițiile puse în fața tuturor candidatelor la UE a fost adoptarea unui cod de conduită pentru funcționarii publici.

Codul stabilește normele esențiale de conduită, obligatorii pentru toți funcționarii publici, evidențiind un mod de comportament care nu a fost, până în prezent, instituționalizat sau respectat, cum ar fi evitarea conflictului de interes și a utilizării funcției pentru propriul interes.

Codul reprezintă atât un instrument de informare cu privire la conduită profesională la care sunt îndreptățiti cetățenii să se aștepte din partea funcționariilor publici, cât și un mijloc de creare a unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționarii publici pe de o parte, și între cetățeni și autoritățile administrației

publice, pe de alta parte. Din perspectiva funcționariilor publici, Codul reprezintă o colecție clara de norme de conduită, prin care se cere funcționariilor publici să asigure un tratament egal a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, profesionalism, imparțialitate și independență, cinstire și corectitudine.

Codul stabilește în mod detaliat drepturile și obligațiile funcționariilor publici în exercitarea funcției publice, printre care interdicția funcționariilor publici de a solicita ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice detinute ori să constituie o recompensă în raport cu aceste funcții. Încalcarea acestui principiu este ceea ce Codul Penal reglementează ca infracțiune de „luare de mită”.

CAPITOLUI I

Domeniul de aplicare, obiective și principii generale

Art. 1

Domeniul de aplicare

Codul de conduită al funcționariilor publici, denumit în continuare cod de conduită, reglementează normele de conduită profesională a funcționariilor publici.

Normele de conduită profesională prevăzute în prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru funcționarii publici, precum și pentru persoanele care ocupă temporar o funcție publică în cadrul Direcției Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor Argeș.

Art.2

Obiective

Obiectivele prezentului **cod de conduită** urmaresc să asigure creșterea calității serviciului public, o buna administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocratiei și a faptelor de corupție din administrația publică, prin:

- a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului D.S.V.S.A. Arges și al funcționarilor publici din cadrul instituției;
- b) informarea publicului cu privire la conduită profesională la care este îndreptat să se aștepte din partea funcționarilor publici în exercitarea funcțiilor publice;
 - promovarea unor standarde de conduită și integritate în randul funcționarilor publici;
 - informarea cetățenilor asupra normelor de comportament la care trebuie să se aștepte din partea acestor funcționari;
 - schimbarea mentalităților ;
 - alinierea la standardele europene.
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționari publici, pe de o parte, și între cetățeni și autoritățile administrației publice, pe de alta parte.

Art.3

Principii generale

Principiile care guvernează conduită profesională a funcționarului public și a personalului contractual sunt cele prevăzute la art. 368 din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 din 3 iulie 2019 privind privind Codul administrativ.

Principii aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și personalului contractual din administrația publică

Principiile care guvernează conduită profesională a funcționarilor publici și a personalului contractual din administrația publică sunt:

- a) supremăția Constituției și a legii, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;
- b) prioritatea interesului public, în exercitarea funcției deținute;
- c) asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
- d) profesionalismul, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;

e) imparțialitatea și independența, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;

f) integritatea morală, principiu conform căruia persoanelor care ocupă diferite categorii de funcții le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;

g) libertatea gândirii și a exprimării, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

h) cinstea și corectitudinea, principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință;

i) deschiderea și transparența, principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;

j) responsabilitatea și răspunderea, principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător.

Art.4

Termeni - Expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:

In intelestul prezentului *cod de conduită*, expresiile si termenii prevazuti la art 371 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, din Legea nr. 571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcarii ale legii, au aceleasi semnificatii:

a) *functionar public* - persoana numita in conditiile legii intr-o functie publica ;

b) *functie publica* - ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite de autoritatea sau institutia publica, in temeiul legii, in scopul realizarii competentelor sale.

c) *interes public* - este acel interes care implica garantarea si respectarea de catre institutiile si autoritatile publice, a drepturilor , libertatilor si intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constitutie , legislatia interna si tratatele internationale la care Romania este parte;

d) *interes personal* - reprezinta orice avantaj material sau de alta natura care este urmarit sau obtinut in mod direct sau indirect pentru sine sau pentru altii de catre functionarul public , ce contravine intreselui public, in asa fel incat poate afecta idenpendenta si imparcialitatea lui in luarea deciziilor sau indeplinirea la timp, cu obiectivitate indatorilor ce-i revin in exercitarea functiei publice;

e) *conflict de interes* - acea situație sau imprejurare în care interesul personal direct sau indirect, al funcționarului public contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independent sau imparțialitatea să în luarea deciziilor, indeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor ce-i revin în exercitarea funcției publice;

f) *informație de interes public* - reprezintă orice informație care priveste activitatile sau care rezulta din activitatile unei autoritati publice ori institutii publice indiferent de suportul ei;

g) *informație cu privire la date personale* - orice informație privind o persoana identificata sau identificabila.

CAPITOLUL II

Norme generale de conduită profesională a funcționarilor publici din cadrul D.S.V.S.A.

Arges

ART. 5

Respectarea Constituției și a legilor

(1) Funcționarii publici au obligația ca prin actele și faptele lor să promoveze supremația legii, să respecte Constituția și legile țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor în relația cu administrația publică, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu aplicarea normelor de conduită care rezultă din îndatoririle prevăzute de lege.

(2) Funcționarii publici trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor publice deținute.

ART. 5

Profesionalismul și imparțialitatea

(1) Funcționarii publici trebuie să exercite funcția publică cu obiectivitate, imparțialitate și independență, fundamentându-și activitatea, soluțiile propuse și deciziile pe dispoziții legale și pe argumente tehnice și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului corpului funcționarilor publici.

(2) În activitatea profesională, funcționarii publici au obligația de diligentă cu privire la promovarea și implementarea soluțiilor propuse și a deciziilor, în condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) În exercitarea funcției publice, funcționarii publici trebuie să adopte o atitudine neutră față de orice interes personal, politic, economic, religios sau de altă natură și să nu dea curs unor eventuale presiuni, ingerințe sau influențe de orice natură.

(4) Prințipiuul independenței nu poate fi interpretat ca dreptul de a nu respecta principiul subordonării ierarhice.

ART. 6

Obligații în exercitarea dreptului la libera exprimare

(1) Funcționarii publici au dreptul la libera exprimare, în condițiile legii.

(2) În exercitarea dreptului la liberă exprimare, funcționarii publici au obligația de a nu aduce atingere demnității, imaginii, precum și vieții intime, familiale și private a oricărei persoane.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, funcționarii publici au obligația de a respecta demnitatea funcției publice deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(4) În activitatea lor, funcționarii publici au obligația de a respecta libertatea opinilor și de a nu se lăsa influența de considerente personale sau de popularitate. În exprimarea opinilor, funcționarii publici trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

ART. 7

Asigurarea unui serviciu public de calitate

(1) Funcționarii publici au obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor publice.

(2) În exercitarea funcției deținute, funcționarii publici au obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparenta administrativă pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.

ART. 8

Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice

(1) Funcționarii publici au obligația de a apăra în mod loial prestigiul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Funcționarilor publici le este interzis:

a) să expreze în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care autoritatea sau instituția publică în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte sau să furnizeze în mod neautorizat informații în legătură cu aceste litigi;

c) să dezvăluie și să folosească informații care au caracter secret, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică și după închiderea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

ART. 9

Obligația de a informa autoritatea sau instituția publică cu privire la situația personală generatoare de acte juridice

Funcționarul public are îndatorirea de a informa autoritatea sau instituția publică, în mod corect și complet, în scris, cu privire la situațiile de fapt și de drept care privesc persoana sa și care sunt generatoare de acte administrative în condițiile expres prevăzute de lege.

ART. 10

Interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică

(1) Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, cu respectarea interdicțiilor și limitărilor prevăzute la art. 242 alin. (4) și art. 420.

(2) Funcționarii publici au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice.

(3) În exercitarea funcției publice, funcționarilor publici le este interzis:

a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice, a organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, a fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, precum și pentru activitatea candidaților independenți;

b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să afișeze, în cadrul autoritaților sau instituțiilor publice, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;

d) să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;

e) să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru.

ART. 11

Îndeplinirea atribuțiilor

(1) Funcționarii publici răspund, potrivit legii, de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția publică pe care o dețin, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.

(2) Funcționarul public are îndatorirea să îndeplinească dispozițiile primite de la superiorii ierarhici.

(3) Funcționarul public are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic, dacă le consideră ilegale. Funcționarul public are îndatorirea să aducă la cunoștință superiorului ierarhic al persoanei care a emis dispoziția astfel de situații.

(4) În cazul în care se constată, în condițiile legii, legalitatea dispoziției prevăzute la alin.

(3), funcționarul public răspunde în condițiile legii.

ART. 12

Limitele delegării de atribuții

(1) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice vacante se dispune motivat prin act administrativ de către persoana care are competența de numire în funcția publică, pe o perioadă de maximum 6 luni într-un an calendaristic, în condițiile prezentului cod.

(2) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice ocupate al cărei titular se află în concediu în condițiile legii sau este delegat în condițiile art. 504 ori se află în deplasare în interesul serviciului se stabilește prin fișa postului și operează de drept, în condițiile prezentului cod.

(3) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice nu se poate face prin delegarea tuturor atribuțiilor corespunzătoare unei funcții publice către același funcționar public. Funcționarul public care preia atribuțiile delegate exercită pe perioada delegării de atribuții și atribuțiile funcției publice pe care o deține, precum și atribuțiile parțial preluate, cu excepția situației în care atribuțiile delegate presupun exercitarea controlului ierarhic asupra funcției deținute.

(4) În situația în care funcția publică ale cărei atribuții sunt delegate și funcția publică al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcționarul public care preia atribuțiile delegate semnează pentru funcția publică ierarhic superioară.

(5) Prin excepție de la alin. (3), atribuțiile funcției publice de secretar general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale pot fi delegate și în totalitate, pentru perioada prevăzută la alin. (1), conducătorului compartimentului juridic din cadrul aparatului de specialitate al primarului, cu obligația delegării atribuțiilor proprii către alți funcționari publici.

(6) În situația în care la nivelul unității administrativ-teritoriale postul conducătorului compartimentului juridic este vacant sau temporar vacant, atribuțiile funcției publice de secretar general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale pot fi delegate și în totalitate, pentru perioada prevăzută la alin. (1), unui alt funcționar public, cu respectarea alin. (9).

(7) Prin excepție de la alin. (3) și (9), în situația în care la nivelul aparatului de specialitate al primarului nu există un funcționar public căruia să îi fie delegate atribuțiile funcției de secretar

general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în condițiile alin. (5) sau (6), acestea sunt delegate unui alt funcționar public, în următoarea ordine:

- a) unui funcționar public cu studii superioare de licență absolvită cu diplomă, în specialitate juridică sau administrativă;
- b) unui funcționar public cu studii superioare de licență.

(8) Delegarea de atribuții se face numai cu informarea prealabilă a funcționarului public căruia îi se deleagă atribuțiile.

(9) Funcționarul public care preia atribuțiile delegate trebuie să îndeplinească condițiile de studii și de vechime necesare pentru ocuparea funcției publice ale cărei atribuții îi sunt delegate.

(10) Nu pot fi delegate atribuții funcționarilor publici debutanți sau funcționarilor publici care exercită funcția publică în temeiul unui raport de serviciu cu timp parțial.

(11) Funcționarii publici pot îndeplini unele atribuții corespunzătoare unei funcții de demnitate publică, ale unei funcții de autoritate publică sau ale unei alte funcții publice, numai în condițiile expres prevăzute de lege.

(12) În cazul funcțiilor publice de execuție vacante, cu excepția funcțiilor publice de auditor și consilier juridic, atunci când aceste funcții sunt unice în cadrul autoritatii sau instituției publice, atribuțiile pot fi delegate către cel puțin doi funcționari publici, cu respectarea prevederilor alin. (1) și (8) - (10).

ART. 13

Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea

Funcționarii publici au obligația să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției publice, în condițiile legii, cu aplicarea dispozițiilor în vigoare privind liberul acces la informațiile de interes public.

ART. 14

Interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje

(1) Funcționarilor publici este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, în considerarea funcției lor publice, daruri sau alte avantaje.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) bunurile pe care funcționarii publici le-au primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției publice deținute, care se supun prevederilor legale specifice.

ART. 15

Utilizarea responsabilă a resurselor publice

(1) Funcționarii publici sunt obligați să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

(2) Funcționarii publici au obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând autorității sau instituției publice numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției publice deținute.

(3) Funcționarii publici trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Funcționarilor publici care desfășoară activități în interes personal, în condițiile legii, le este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica autorității sau a instituției publice pentru realizarea acestora.

ART. 16

Subordonarea ierarhică

Funcționarii publici au obligația de a rezolva, în termenele stabilite de către superiorii ierarhici, lucrările și sarcinile repartizate.

ART. 17

Folosirea imaginii proprii

Funcționarilor publici le este interzis să permită utilizarea funcției publice în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

ART. 18

Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri

(1) Un funcționar public nu poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, în următoarele situații:

a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;

b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;

c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesionării sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

(3) Funcționarilor publici le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesionare sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

ART. 19

Respectarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților

(1) Funcționarii publici au obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților, precum și normele de conduită.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), funcționarii publici trebuie să exercite un rol activ, având obligația de a evalua situațiile care pot genera o situație de incompatibilitate sau un conflict de interes și de a acționa pentru prevenirea apariției sau soluționarea legală a acestora.

(3) În situația intervenirii unei incompatibilități sau a unui conflict de interes, funcționarii publici au obligația de a acționa conform prevederilor legale pentru încetarea incompatibilității sau a conflictului de interes, în termen legal.

(4) La numirea într-o funcție publică, la încetarea raportului de serviciu, precum și în alte situații prevăzute de lege, funcționarii publici sunt obligați să prezinte, în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, declarația de avere și declarația de interes. Declarația de avere și declarația de interes se actualizează anual, potrivit legii.

ART. 20

Activitatea publică

(1) Comunicarea oficială a informațiilor și datelor privind activitatea autorității sau instituției publice, precum și relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către funcționarii publici desemnați în acest sens de conducătorul autorității sau instituției publice, în condițiile legii.

(2) Funcționarii publici desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încrințat de conducătorul autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, funcționarii publici pot participa la activități saudezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al autorității ori instituției publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

(4) Funcționarii publici pot participa la elaborarea de publicații, pot elabora și publica articole de specialitate și lucrări literare ori științifice, în condițiile legii.

(5) Funcționarii publici pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic ori a celor care ar putea afecta prestigiul funcției publice.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5), funcționarii publici nu pot utiliza informații și date la care au avut acces în exercitarea funcției publice, dacă acestea nu au caracter public. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(7) În exercitarea dreptului la replică și la rectificare, a dreptului la demnitate, a dreptului la imagine, precum și a dreptului la viață intimă, familială și privată, funcționarii publici își pot exprima public opinia personală în cazul în care prin articole de presă sau în emisiuni audiovizuale s-au făcut afirmații defăimătoare la adresa lor sau a familiei lor. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(8) Funcționarii publici își asumă responsabilitatea pentru apariția publică și pentru conținutul informațiilor prezentate, care trebuie să fie în acord cu principiile și normele de conduită prevăzute de prezentul cod.

(9) Prevederile alin. (1) - (8) se aplică indiferent de modalitatea și de mediul de comunicare.

ART. 21

Conduita în relațiile cu cetătenii

(1) În relațiile cu persoanele fizice și cu reprezentanții persoanelor juridice care se adresează autorității sau instituției publice, funcționarii publici sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine, integritate morală și profesională.

(2) Funcționarii publici au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației, demnității, integrității fizice și morale a persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, prin:

a) întrebuințarea unor expresii jignitoare;

b) acte sau fapte care pot afecta integritatea fizică sau psihică a oricărei persoane.

(3) Funcționarii publici trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea legală, clară și eficientă a problemelor cetătenilor.

(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului public, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1) - (3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.

(5) Funcționarii publici trebuie să adopte o atitudine demnă și civilizată față de orice persoană cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, fiind îndrituiți, pe bază de reciprocitate, să solicite acesteia un comportament similar.

(6) Funcționarii publici au obligația de a asigura egalitatea de tratament a cetătenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia funcționarii publici au îndatorirea de a preveni și combate orice formă de discriminare în îndeplinirea atribuțiilor profesionale.

ART. 22

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

(1) Funcționarii publici care reprezintă autoritatea sau instituția publică în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminare și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și autorității sau instituției publice pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, funcționarilor publici le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasările externe, funcționarii publici sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

ART. 23

Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor

(1) În procesul de luare a deciziilor, funcționarii publici au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exerceze capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Funcționarilor publici le este interzis să promită luarea unei decizii de către autoritatea sau instituția publică, de către alți funcționari publici, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

(3) Funcționarii publici de conducere sunt obligați să sprijine propunerile și inițiativele motivate ale personalului din subordine, în vederea îmbunătățirii activității autoritatii sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și a calității serviciilor publice oferite cetățenilor.

(4) În exercitarea atribuțiilor de coordonare, precum și a atribuțiilor specifice funcțiilor publice de conducere, funcționarii publici au obligația de a asigura organizarea activității personalului, de a manifesta inițiativă și responsabilitate și de a susține propunerile personalului din subordine.

(5) Înalții funcționari publici și funcționarii publici de conducere au obligația să asigure egalitatea de şanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei personalului din subordine, în condițiile legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de personal. În acest sens, aceștia au obligația:

a) să repartizeze sarcinile în mod echilibrat, corespunzător nivelului de competență aferent funcției publice ocupate și carierei individuale a fiecărei persoane din subordine;

b) să asigure coordonarea modului de îndeplinire a sarcinilor, cu valorificarea corespunzătoare a competențelor fiecărei persoane din subordine;

c) să monitorizeze performanța profesională individuală și colectivă a personalului din subordine, să semnaleze în mod individual performanțele necorespunzătoare și să implementeze măsuri destinate ameliorării performanței individuale și, după caz, colective, atunci când este necesar;

d) să examineze și să aplique cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun acordarea de stimulente materiale sau morale;

e) să evaluateze în mod obiectiv necesarul de instruire profesională al fiecărui subordonat și să propună participarea la programe de formare și perfecționare profesională pentru fiecare persoană din subordine;

f) să delege sarcini și responsabilități, în condițiile legii, persoanelor din subordine care dețin cunoștințele, competențele și îndeplinesc condițiile legale necesare exercitării funcției respective;

g) să excludă orice formă de discriminare și de hărțuire, de orice natură și în orice situație, cu privire la personalul din subordine.

(6) În scopul asigurării condițiilor necesare îndeplinirii cu imparțialitate a îndatoririlor ce decurg din raporturile ierarhice, înalții funcționari publici și funcționarii publici de conducere au obligația de a nu se angaja în relații patrimoniale cu personalul din subordine.

ART. 24

Obligația respectării regimului cu privire la sănătate și securitate în muncă

Funcționarii publici au obligația de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, în condițiile legii.

CAPITOLUL III

Coordonarea și controlul aplicării normelor de conduită profesională pentru funcționarii publici

Art. 25

(1) Agentia Nationala a Functionarilor Publici coordoneaza și controleaza aplicarea normelor prevazute de prezentul *cod de conduită* pentru funcționarii publici.

(2) Ministerul Administratiei și Internelor coordoneaza și controleaza aplicarea normelor prevazute de prezentul *cod de conduită* pentru funcția publică.

(3) Prin activitatea sa, Agentia Nationala a Functionarilor Publici nu poate influenta derularea procedurii de lucru a comisiilor de disciplina din cadrul D.S.V.S.A. Arges.

(4) Prin activitatea sa Ministerul Administratiei și Internelor nu poate influenta derularea procedurii disciplinare din cadrul autoritatilor și institutiilor publice, desfasurata in conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003 - Codul muncii cu modificarile ulterioare și respectiv Legea nr. 40/2011.

Art. 26

Avertizarea privind fapte de incalcare a legii

Semnalarea unor fapte de incalcare a legii de către funcționarii publici din cadrul D.S.V.S.A. Arges, prevazute de lege ca fiind abateri disciplinare, contraventii sau infractiuni, constituie avertizare in interes public și priveste:

a) infractiuni de coruptie, infractiuni assimilate infractiunilor de coruptie, infractiuni in legatura directă cu infractiunile de coruptie, infractiunile de fals și infractiunile de serviciu sau in legatura cu serviciul;

b) infractiuni impotriva intereselor financiare ale Comunitatilor Europene;

c) practici sau tratamente preferentiale ori discriminatorii in exercitarea atributiilor;

- d) incalcarea prevederilor privind incompatibilitatile si conflictele de interese;
- e) folosirea abuziva a resurselor materiale sau umane;
- f) partizanatul politic in exercitarea prerogativelor postului, cu exceptia persoanelor alese sau numite politici;
- g) incalcari ale legii in privinta accesului la informatii si a transparentei decizionale;
- h) incalcarea prevederilor legale privind achizitiile publice si finantarile nerambursabile;
- i) incompetenta sau neglijenta in serviciu;
- j) evaluari neobiective ale personalului in procesul de recrutare, selectare, promovare, retrogradare si eliberare din functie;
- k) incalcari ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii;
- l) emiterea de acte administrative sau de alta natura care servesc interese de grup sau clientelare;
- m) administrarea defectuoasa sau frauduloasa a patrimoniului public si privat al D.S.V.S.A. Arges ;
- n) incalcarea altor dispozitii legale care impun respectarea principiului bunei administrari si cel al ocrotirii interesului public.

Art. 27

Sesizarea privind incalcarea legii sau a normelor deontologice si profesionale

Conform art. 3 alin (2) lit „h” poate fi facuta, alternativ sau cumulativ:

- a) sefului ierarhic al persoanei care a incalcat prevederile legale, potrivit art. 26;
- b) directorului executiv al D.S.V.S.A. Arges sau conducatorului autoritatii publice, institutiei publice sau al unitatii bugetare in care se semnaleaza practica, chiar daca nu se poate identifica exact faptul;
- c) comisiilor de disciplina sau altor organisme similare celor din D.S.V.S.A. Arges sau din cadrul altor autoritatii publice, institutiei publice din care face parte persoana care a incalcat legea sau in care se semnaleaza incalcari ale legii;
- d) organelor judiciare;
- e) organelor insarcinate cu constatarea si cercetarea conflictelor de interese si a incompatibilitatilor;
- f) comisiilor parlamentare;
- g) mass-media;
- h) organizatiilor profesionale, sindicale sau patronale;
- i) organizatiilor neguvernamentale.

Art. 27

Sesizarea

(1) Agentia Nationala a Functionarilor Publici , Ministerul Administratiei si Internelor, si Autoritatea Nationala de Control pot fi sesizate de orice persoana cu privire la:

a) încalcarea prevederilor prezentului cod de conduită de către functionarii publici și personalul contractual;

b) constrângerea sau amenintarea exercitată asupra functionarului public sau asupra personalului contractual pentru a determina să încalce dispozitiile legale în vigoare ori să le aplique necorespunzător.

(2) Sesizarea prevăzută la alin. (1) nu exclude sesizarea comisiei de disciplina competente potrivit legii sau a organului disciplinar competent, potrivit legii, din cadrul D.S.V.S.A. Arges.

(3) Functionarii publici nu pot fi sancționati sau prejudiciati în nici un fel pentru sesizarea cu buna-credința a Agentiei Nationale a Functionarilor Publici sau a comisiei de disciplina competente, în condițiile legii.

(4) Angajatii contractuali nu pot fi sancționati sau prejudiciati în nici un fel pentru sesizarea cu buna-credința a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.

Art. 28

Protecția funcționarilor publici

(1) În fața comisiei de disciplină sau a altor organe similare beneficiază de protecție după cum urmează:

a) avertizorii în interes public beneficiaza de prezumția de bună-credința, în condițiile art. 3 alin. (2) lit. h), până la proba contrară;

b) la cererea avertizorului cercetăt disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplina sau alte organisme similare din cadrul D.S.V.S.A. Arges au obligația de a invita un reprezentant al sindicatului. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a D.S.V.S.A. Arges, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea sedinței, sub sanctiunea nulității raportului și a sanctiunii disciplinare aplicate.

(2) În situația în care cel reclamat prin avertizarea în interes public este sef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspectie și evaluare a avertizorului, comisia de disciplina sau alt organism similar va asigura protecția avertizorului, ascunzându-i identitatea.

(3) În cazul avertizarilor în interes public, prevăzute la art. 21 lit. „a” și lit.”b”, se vor aplica din oficiu măsurile de protecție referitoare la protecția datelor de identitate a martorului protejat, prevăzute la art. 12 alin. (2) lit. „a” din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor.

(4) În litigiile de munca sau în cele privitoare la raporturile de serviciu, instanța poate dispune anularea sanctiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, dacă sanctiunea a fost aplicată ca urmare a unei avertizări în interes public, facuta cu buna-credința.

(5) Instanta verifica proportionalitatea sanctiunii aplicate avertizorului pentru o abatere disciplinara, prin compararea cu practica sanctionarii sau cu alte cazuri similare din cadrul aceleiasi autoritati publice, institutii publice sau unitati bugetare, pentru a inlatura posibilitatea sanctionarii ulterioare si indirecte a actelor de avertizare in interes public, protejate prin prezenta lege.

Art. 29

Solucionarea sesizarii

(1) Rezultatele activitatii de cercetare pentru functionarii publici se consemneaza intr-un raport, pe baza caruia Agentia Nationala a Functionarilor Publici va formula o recomandare catre D.S.V.S.A. Arges cu privire la modul de solutionare a situatiei cu care a fost sesizata.

(2) Rezultatele activitatii de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemneaza intr-un raport pe baza caruia Ministerul Administratiei si Internelor, si Autoritatea Nationala de Control vor formula recomandari catre D.S.V.S.A. Arges cu privire la modul de corectare a deficientelor constatate.

(4) Recomandarile Agentiei Nationale a Functionarilor Publici, Ministerului Administratiei si Internelor si Autoritatii Nationale de Control vor fi comunicate:

- a) functionarului public, personalului contractual sau persoanei care a formulat sesizarea;
- b) functionarului public care face obiectul sesizarii;
- c) directorului executiv al D.S.V.S.A. Arges.

(5) In termen de 30 de zile lucratoare de la data solutionarii, D.S.V.S.A. Arges are obligatia de a comunica autoritatilor competente in monitorizarea implementarii si aplicarii prezentului *cod de conduită* conform prevederilor art. 25, modul de solutionare a masurilor prevazute in recomandare.

(4) In cazul in care in situatia sesizata este implicat directorul executiv sau directorul executiv adjunct, recomandarea autoritatilor competente in monitorizarea implementarii si aplicarii prezentului *cod de conduită* va fi transmisa si structurii ierarhic superioare institutiei sau autoritatii publice, respectiv A.N.S.V.S.A. Bucuresti.

Art. 30

Publicitatea cazurilor sesizate

(1) Raportul anual cu privire la activitatea desfasurata in cursul anului precedent va cuprinde si modul in care a fost respectat prezentul *cod de conduită* si trebuie sa cuprinda si urmatoarele date:

- a) numarul si obiectul sesizarilor privind cazurile de incalcare a normelor de conducta profesionala;
- b) categoriile si numarul de angajati contractuali care au incalcat normele de conducta morala si profesionala;
- c) cauzele si consecintele nerespectarii prevederilor prezentului cod de conduită;

d) evidențierea cazurilor în care personalului contractual î s-a cerut să actioneze sub presiunea factorului politic;

e) recomandările propuse;

f) autoritățile sau institutiile publice care nu au respectat recomandările.

(3) Raportul se publică pe pagina de Internet a D.S.V.S.A. Arges.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 31

Răspunderea

(1) Încalcarea dispozitiilor prezentului *cod de conduită* atrage răspunderea disciplinara a funcționarilor publici și a personalului contractual, în condițiile legii.

(2) Comisia de disciplină are competența de a cerceta încalcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile legii.

(3) În cazurile în care faptele săvârșite îintrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(4) Funcționarii publici raspund patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încalcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art. 32

Armonizarea reglementelor interne de organizare și funcționare

Prevederile prezentului *cod de conduită* se vor armoniza cu reglementul intern, cu reglementul de organizare și funcționare.

Art. 33

Asigurarea publicității

Prevederile prezentului Cod etic vor fi aduse la cunoștință funcționarilor publici din cadrul DSVSA Arges de către șefii de structuri.

Funcționarii publici vor folosi toate întâlnirile de lucru cu subalternii și cu persoanele din afara D.S.V.S.A. Arges pentru a promova principiile și normele prezentului *cod de conduită*.

Art. 34

Intrarea în vigoare

Prezentul *cod de conduită* intră în vigoare la data de 24.06.2021.

Consilier de etică,
Enescu Oana Daniela